

Отбранителното съоръжение прегражда и контролира пътя /широк 1,80 м/ в най-неудобния за обхождането му участък - след стръмните спускове към потоците следват почти непреодолимите склонове на рида Ментешки лом /от запад/ и пресечените скатове на Стидово /от изток/.

Изграждането на преградата с фронт за защита към юг в участък с обратен наклон, сочи определено нейния ранносредновековен български произход /IX - X век/.

УКРЕПЛЕНИЕТО В М. КОЛОПЕНИЦЕТО

Изградено е на 6,5 км север-североизточно от кв. Сотиря, върху високия рид Синилка, като се ситуира на около 300 м север-северозападно от в. Гаваните /1034 м/. Разположен върху билото на височината, укрепеният пункт има елипсовиден план /d1 - 28 м и d2 - 18 м/, с площ около 0,3 дка и е ориентиран север-юг. Откъм запад е естествено защитен от скали и скални пропасти, а откъм изток - от стръмен склон. Западното дублиращо трасе на Ичеренския проход минава на 400 м югоизточно под укреплението.

Здравите части от суперструкциите на крепостните зидове са покрити с насипи каменни деструкции от градежите. Портата на укреплението е била откъм юг, където има останки от привратна кула.

В района се откриха няколко фрагмента битова керамика /повечето от които тип "гребенчата"/ от ранновизантийската епоха /V - VI в/, а в района на близкия водоизточник Харамията /Рамята/ се откриват останки от сгради с подземни материали от римския период /II - III в/.

КРЕПОСТТА ГРАДИЩЕТО ПРИ ЗАПАДНИЯ СКЛОН НА ХРЕБЕТА КАТЬГОВО

Отстои на 2,5 км североизточно от кв. Сотиря, върху планинското стъпало Кале баир. Скатовете на стъпалото към запад се спускат полегато към Сотирската река /Чобан дере, Овчарица/, северните му и южни склонове са стръмни към потока Бързата вода и съответно - Божуришка река, а към изток тясна и дълга седловина го свързва със ската на главната планинска верига /Обр. 16/.

Укреплението /с надм. в. 560 м/ заема върха на стъпалото и южното му подножие. То има неправилна четириъгълна форма с размери: 42 x 29 м и площ около 1 дка. Рушевините на крепостните му куртини очертават насип с ширина 6 м и височина до 1,40 м. Съставките на насипа посочват градежа на защитните зидове